

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

במוקד אירועי השבוע

- ✓ בעקבות דוח סבא"א: חידוש האיומים באיראן לפרוש מ-NPT.
- ✓ בעקבות השעיית סוריה מהליגה הערבית: חידוש השיח באיראן בנוגע לעתיד המשטר הסורי.
- ✓ איראן מכחישה כל קשר בין הפיצוץ בבסיס משמרות המהפכה לתוכנית ההתחמשות הצבאית.
- ✓ על אף מאבק השלטונות נגד צלחות לוויין: נמשכת העלייה בצפייה בשידורי לוויין מחו"ל בקרב אזרחי איראן.
- ✓ הנשיא מרחיב פעילות תומכיו באינטרנט ומשיק רשת חברתית חדשה עבור צעירים.

עיקרי דברים:

בעקבות דוח סבא"א: חידוש האיומים באיראן לפרוש מה-NPT

פרסום דוח מזכ"ל הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית (סבא"א) בנוגע לתוכנית הגרעין האיראנית בשבוע שעבר הביא לחידוש האיומים באיראן לפרוש מהאמנה למניעת תפוצת נשק גרעיני (NPT).

יו"ר המג"ס, עלי לאריג'אני, הצהיר השבוע, כי בכוונת המג"ס לבחון מחדש את שיתוף הפעולה של איראן עם הסוכנות לאחר שהתברר, כי לשיתוף פעולה או להעדר

שיתוף פעולה אין כל השפעה על "החלטותיה הבלתי-מקצועיות". במקביל עדכן דובר ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ, כאט'ם ג'לאלי, כי הועדה החלה לדון בהמשך שיתוף הפעולה עם סבא"א. הוא ציין, כי בקרב חברי הועדה קיים ספק, האם יש טעם בהמשך שיתוף הפעולה עם הסוכנות, שאינה מסייעת לאיראן לממש את זכותה לטכנולוגיה גרעינית. הוא הבהיר, עם זאת, כי הדיון בהמשך שיתוף הפעולה עם סבא"א אינו מבטא בשלב זה דרישה לפרישה מה-NPT.

בתוך כך פרסמו השבוע ארגוני סטודנטים איראנים קריאה ליו"ר המג'לס, עלי לאריג'אני, להעביר הצעת חוק הקובעת, כי על איראן לפרוש מה-NPT במחאה על דוח מזכ"ל סבא"א.

לצד הקולות הקוראים לשקול פרישה מה-NPT פרסם האתר פרארו גם עמדות שונות בעניין זה. במאמר פרשנות, שהתפרסם באתר תחת הכותרת: "מה צריך לעשות עם הסוכנות הזו?", נטען, כי פרישה מה-NPT אינה הגיונית ואף מסוכנת, כיוון שהיא עלולה לשרת את האינטרסים של אויבי איראן ולשמש אותם להצדקת טענתם, כי היא חותרת להשגת נשק גרעיני. על איראן להבין מראשי סבא"א עד כמה הם מחויבים לממש את אחריותם כלפיה בתור חברת הארגון, ואף לשקול להשעות את שיתוף הפעולה עימה, אך לפרישה מה-NPT לא תהיה כל השפעה חיובית מבחינת איראן.

גם המומחה לעניינים בינלאומיים, חסן בהשתי-פור, גרס, כי פרישת איראן מה-NPT אינה הגיונית לאחר שזו שבה וטענה במשך שנים, כי היא אינה מעוניינת בנשק גרעיני. הוא ציין, כי איראן צריכה להזהיר את סבא"א מפני השלכות דוח מזכ"ל הסוכנות על נכונותה להמשיך ולשתף עימה פעולה, אך לא לפרוש מה-NPT, כיוון שפרישה כזו עלולה לספק בידי המערב תירוץ חדש לפעול נגד איראן.

יצוין, כי גם בעבר נשמעו באיראן קריאות לפרוש מה-NPT בתגובה להחרפת הלחצים והסנקציות כנגדה.

בעקבות השעיית סוריה מהליגה הערבית: חידוש השיח באיראן בנוגע לעתיד המשטר הסורי

החלטת הליגה הערבית להשעות את סוריה מחברותה בארגון הביאה לחידוש השיח באיראן בנוגע להתפתחויות במדינה זו ולעתיד המשטר הסורי. בעוד שעמדתה הרשמית של איראן התומכת במשטר הסורי טרם השתנתה, גוברים הקולות בתקשורת האיראנית המדגישים את חומרת המצב הפנימי בסוריה ומציבים סימן שאלה בנוגע ליכולתו של המשטר הסורי לצלוח את המשבר בהצלחה.

בתגובה להחלטת הליגה הערבית פרסמו בראשית השבוע חברי ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ הודעת תמיכה בסוריה כציר ההתנגדות המרכזי באזור.

דובר משרד החוץ, ראמין מהמאן-פרסט, הצהיר במסיבת העיתונאים השבועית שלו, כי החלטת הליגה אינה מסייעת לפתרון המשבר בסוריה וכי יש לאפשר לנשיא אסד לממש את הרפורמות בארצו ללא התערבות זרה בענייניה הפנימיים.

כמה אמצעי תקשורת שמרנים המשיכו, אף הם, לבטא תמיכה במשטרו של הנשיא אסד. היומון קדס מתח ביקורת חריפה על החלטת הליגה הערבית וטען, כי זו פועלת על-פי תכתיב מערבי ובניגוד לאמנתה הקובעת, כי אין לה רשות להתערב בענייניהן הפנימיים של חברותיה. החלטת הליגה מוכיחה, לטענת היומון, כי היא נוהגת בגישה דו-פרצופית ביחס להתפתחויות בעולם הערבי. בעוד שהיא מתעלמת מדיכוי זכויות האדם ומהרג אזרחים בבחריין ובתימן, היא מכשירה את הקרקע להחרפת הלחץ הבינלאומי על סוריה. היומון הזהיר, כי מדיניותה הנוכחית של הליגה עלולה להביא לפרישת כמה מדינות ערב מהארגון ואף לפירוקו.

גם היומון תהראן אמרו מתח ביקורת על החלטת הליגה והאשים אותה, כי היא משרתת את האינטרסים של ארצות-הברית וישראל ומחלישה את החזית האסלאמית החזקה ביותר הניצבת בפני ישראל ואת האינטרסים של העולם האסלאמי.

חלק מאמצעי תקשורת המזוהים עם הזרם השמרני הפרגמטי ועם המחנה הרפורמיסטי דיווחו, לעומת זאת, בהרחבה על המשך המהומות בסוריה והעריכו, כי המשטר הסורי ניצב בפני משבר הולך ומחריף. האתר עצר-י איראן טען, כי החלטת הליגה מכשירה את הקרקע להכרה באופוזיציה הסורית והגדיר אותה כמכה הדיפלומטית החמורה ביותר, שספגה סוריה בחודשים האחרונים. גם היומון הרפורמיסטי שרק העריך, כי החלטת הליגה מחריפה את המצב הפנימי בסוריה ואת מעמדה בזירה הבינלאומית. היומון גרס, כי המשבר בסוריה נכנס לשלב חדש וכי ההתפתחויות הפוליטיות והכלכליות במדינה מובילות להחלשה נוספת של המשטר בדמשק.

איראן מכחישה כל קשר בין הפיצוץ בבסיס משמרות המהפכה לתוכנית ההתחמשות הצבאית

גורמים רשמיים באיראן הכחישו בראשית השבוע את הדיווחים, שהתפרסמו בתקשורת המערבית וקישרו בין הפיצוץ, שארע בשבת שעברה (12 נובמבר) בבסיס משמרות המהפכה, לתוכנית ההתחמשות הצבאית האיראנית. בפיצוץ בכפר בידגנה הממוקם כ-45 ק"מ ממערבית לטהראן נהרגו 17 בני-אדם, בהם גם בכיר במשמרות המהפכה, ששימש כמפקד ארגון הג'האד לאספקה עצמית של משמרות המהפכה המעורב בהתחמשות הארגון. דובר משמרות המהפכה, רזא שריף, מסר, כי הפיצוץ התרחש במחסן תחמושת בבסיס כתוצאה מתאונה שארעה במהלך העברת תחמושת. הוא הכחיש דיווחים במערב, לפיהם הפיצוץ קשור לניסויים גרעיניים שקיימה כביכול איראן

בבסיס. גם סגן ראש ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ, אסמאעיל כות'רי, הכחיש דיווחים לפיהם הפיצוץ ארע כתוצאה מחבלה מכוונת.

בהתייחס לדיווחים בתקשורת המערבית בנוגע למעורבותו כביכול של המוסד בפיצוץ טענו כלי תקשורת איראנים, כי ישראל מנסה לנצל את הפיצוץ לצרכי הסברה ולהוכחת היכולות המבצעיות שיש לה כביכול באיראן.

לנוכח הדיווחים הסותרים והמבולבלים, שהתפרסמו באיראן בשעות הראשונות שלאחר הפיצוץ, מתחו כמה אמצעי תקשורת ביקורת על התנהלותם הלקויה של הרשויות במהלך האירוע. היומון תהראן אמרו טען, כי הימנעות הרשויות מהעברת דיווחים רשמיים לאחר הפיצוץ גרמה לכך, שאמצעי התקשורת הזרים ניצלו את המצב להפצת שמועות ודיווחים שקריים. גם האתר עזרי-איראן מתח ביקורת על התנהלות הרשויות במהלך האירוע וטען, כי הפיצוץ חשף את חולשותיו המשמעותיות של מערך ההסברה האיראני במצבי חירום. אזרחי טהראן, שפתחו את מקלטי הטלוויזיה שלהם על מנת לצפות בדיווחים בנוגע לפיצוץ העז, נאלצו לצפות בתוכניות טבע ששידרה הטלוויזיה האיראנית ופנו, לפיכך, לאמצעי התקשורת הזרים. דווקא בתנאים בהם הציבור זקוק יותר מתמיד למידע מתפקדת התקשורת האיראנית באופן בלתי-מספק וגוזרת על עצמה צנזורה מוגזמת, נכתב באתר.

אתר האופוזיציה הרפורמיסטית ג'רס מתח אף הוא ביקורת על תפקוד הרשויות וטען, כי משמרות המהפכה מנעו חשיפת מידע בנוגע לסיבות שגרמו לפיצוץ ולשמות הקצינים שנהרגו בו. עוד טען האתר, כי הפיצוץ חשף את הרגישות הגוברת בציבור בנוגע לאפשרות לפרוץ מלחמה.

על אף מאבק השלטונות נגד צלחות לוויין: נמשכת העליה בצפייה בשידורי לוויין מחו"ל בקרב אזרחי איראן

היומון הרפורמיסטי שרק דיווח השבוע, כי קרוב ל-50 אחוזים מאזרחי איראן צופים בתחנות טלוויזיה המשודרות מחו"ל ונקלטות באיראן באמצעות צלחות לוויין. מגמת העלייה במספר הצופים האיראנים בשידורי תחנות אלה נמשכת על אף המאבק, שמנהלים השלטונות החל משנות התשעים כנגד השימוש בצלחות לוויין. מגמה זו הואצה אף יותר בשלוש השנים האחרונות בעקבות השקתם של ערוצים לוויינים זרים חדשים המשדרים בשפה הפרסית.

היומון ציין, כי הניסיונות החוזרים ונשנים מצד השלטונות להיאבק בשידורי הלוויין מחו"ל באמצעות הצגתם כבלתי-מוסריים אינם יעילים, כיוון שרשות השידור אינה מציבה חלופות ראויות ומעניינות לצפייה.

בשנה האחרונה נמשכה המערכה המנוהלת על-ידי השלטונות מזה שנים כנגד השימוש בצלחות לוויין. במקביל גוברים הקולות הקוראים לבחון מחדש את מדיניות השלטונות ביחס לשימוש בצלחות לוויין בטענה, כי היא אינה יעילה ורק גורמת למורת רוח בקרב האזרחים.

הנשיא מרחיב פעילות תומכיו באינטרנט ומשיק רשת חברתית חדשה עבור צעירים

הנשיא אחמדינז'אד הודיע השבוע על השקת רשת חברתית חדשה המיועדת לצעירים בשם: "מבשרי השלום והצדק". במהלך כנס של צעירים, שנערך השבוע בטהראן בהשתתפות הנשיא, הודיע אחמדינז'אד, כי הרשת החדשה נועדה להנחיל את תפיסות השלום והידידות וליצור תשתית להשתתפות צעירים בזירה החברתית.

ביולי 2010 הושקה באיראן רשת חברתית, שנועדה לשמש את תומכי המנהיג העליון. הרשת אינה פעילה נכון להיום.

בעקבות דוח סבא"א: חידוש האיומים באיראן לפרוש מה-NPT

פרסום דוח מזכ"ל הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית (סבא"א) בנוגע לתוכנית הגרעין האיראנית בשבוע שעבר הביא לחידוש האיומים באיראן לפרוש מהאמנה למניעת תפוצת נשק גרעיני (NTP).

יו"ר המג'לס, עלי לאריג'אני, הצהיר השבוע, כי בכוננת המג'לס לבחון מחדש את שיתוף הפעולה של איראן עם סבא"א. בתגובה לדוח מזכ"ל סבא"א אמר לאריג'אני בפתח ישיבת המג'לס, שנערכה ביום ראשון (13 נובמבר), כי הדוח אינו כולל מידע חדש אלא חוזר על טענות, שהושמעו בעבר על-ידי ארצות-הברית וישראל כנגד איראן. הסגנון החדש, שאומץ על-ידי הסוכנות, מבטא עוינות כלפי איראן, אמר לאריג'אני, ובכוננת המג'לס לבחון מחדש את שיתוף הפעולה של איראן עימה לאחר שהתברר, כי לשיתוף פעולה או להעדר שיתוף פעולה אין כל השפעה על "החלטותיה הבלתי-מקצועיות" (מהר, 13 נובמבר 2011).

במקביל מסר סגן יו"ר ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ, אסמאעיל כות'רי (Esma'il Kowsari), כי בכוננת הוועדה לדון באפשרות לפרישת איראן מה-NPT. כות'רי תקף בחריפות את מזכ"ל סבא"א ואמר, כי המידע עליו מבוסס הדוח שפרסם התקבל מארגון המג'אהדין-י ח'לק וכי אין כל קשר בינו לבין המציאות. הוא ציין, כי הפיכת הסוכנות לגוף המייצג את טענותיה השקריות של ארצות-הברית מסכנת את מעמד הארגון (פארס, 12 נובמבר 2011).

בראשית השבוע עדכן דובר ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ, כאט'ם ג'לאלי (Kazem Jalali), כי הוועדה החלה לדון בהמשך שיתוף הפעולה עם סבא"א. ג'לאלי ציין, כי בקרב חברי הוועדה קיים ספק, האם יש טעם בהמשך חברותה של איראן בסוכנות ובהמשך שיתוף הפעולה

עימה לנוכח העובדה, כי החברות בארגון אינה מקדמת את איראן במימוש זכויותיה הגרעיניות. הסוכנות פועלת, לדבריו, באופן בלתי-הגיוני ובלתי-חוקי כלפי איראן ומתבססת על נטיותיהן הפוליטיות של המעצמות. הוא הבהיר, עם זאת, כי הדיון בהמשך שיתוף הפעולה עם סבא"א אינו מבטא בשלב זה דרישה לפרישה מה-NPT (מהר, 14 נובמבר 2011).

גם חבר ועדת האנרגיה של המג'לס, מא'יד צדר חסיני (Moayyed Sadr Hosseini), הטיל ספק בתועלת שבהמשך חברותה של איראן בסבא"א. בראיון לאתר פרארו (Fararu) אמר חסיני, כי עד כה לא הפיקה איראן כל תועלת מחברותה בארגון ומהיותה חתומה על ה-NPT. הוא הביע את דעתו, כי מלכתחילה הייתה זו טעות להצטרף לארגון בשנת 1958 ולכל הפחות היה על איראן לפרוש ממנו לפני מספר שנים, לאחר שהסתבר כי החברות בו אינה מסייעת לה לקדם את תוכניתה הגרעינית כמתחייב על-פי ה-NPT. הוא ציין, כי מי ששולט כיום בסבא"א הן ארצות-הברית, המדינה היחידה שעשתה שימוש בנשק גרעיני, וישראל (פרארו, 14 נובמבר 2011).

בתוך כך פרסמו השבוע ארגוני סטודנטים איראנים קריאה ליו"ר המג'לס, עלי לאריג'אני, להעביר הצעת חוק הקובעת, כי על איראן לפרוש מה-NPT במחאה על דוח מזכ"ל סבא"א. בהודעה החתומה על-ידי 47 ארגוני סטודנטים מרחבי המדינה, נטען, כי הסוכנות משרתת את סוכנויות הביון של ארצות-הברית ובריטניה ואת הלובי הציוני (פארס, 10 נובמבר 2011).

לצד הקולות הקוראים לשקול פרישה איראנית מה-NPT פרסם האתר פרארו גם עמדות שונות בעניין זה. במאמר פרשנות, שהתפרסם באתר תחת הכותרת: "מה צריך לעשות עם הסוכנות הזו?", נטען, כי לנוכח שיתוף הפעולה המתמיד והרציני של איראן עם סבא"א ועם פקחי האו"ם נשאלת השאלה, מה התועלת בהמשך שיתוף הפעולה עם הסוכנות. לא זו בלבד שסבא"א אינה עומדת בהתחייבויותיה כלפי איראן אלא שהיא אף מכשירה את הקרקע למתקפה מצד אויביה. פרישה מה-NPT אינה הגיונית, עם זאת, ואף מסוכנת. צעד כזה עלול לשרת את האינטרסים של אויבי איראן ולשמש אותם להצדקת טענותם, כי איראן חותרת להשיג נשק גרעיני. פרישה מה-NPT אינה משרתת, לפיכך, את האינטרסים הלאומיים של איראן ואינה יכולה לשמש תשובה נכונה לדוח מזכ"ל סבא"א. הבעיה הניצבת בפני איראן אינה ה-NPT כי אם חברותה בסבא"א בתנאים הנוכחיים. על איראן להבין מראשי הסוכנות, עד כמה הם מחויבים לממש את אחריותם

כלפי איראן בתור חברת הארגון. אם הסוכנות לא תהיה מוכנה לקדם את זכויותיה הגרעיניות של איראן, ניתן להשעות את שיתוף הפעולה עימה, אך לפרישה מה-NPT לא תהיה כל השפעה חיובית מבחינת איראן (פרארו, 14 נובמבר 2011).

גם המומחה לעניינים בינלאומיים, חסן בהשתי-פור (Hassan Beheshti-Pour), גרס, כי פרישת איראן מה-NPT אינה הגיונית. דוח מזכ"ל סבא"א הוא חד-צדדי ופוליטי, ציין בהשתי-פור, אך פרישת איראן מה-NPT אינה הגיונית לאחר שאיראן שבה וטענה במשך שנים, כי היא אינה מעוניינת בנשק גרעיני. פרישה מהאמנה עלולה לספק בידי המערב תירוץ חדש לטעון, שאיראן מעוניינת להשיג נשק גרעיני. הוא ציין, כי איראן צריכה להזהיר את סבא"א מפני השלכות דוח מזכ"ל הסוכנות על נכונותה להמשיך ולשתף עימה פעולה, אך לא לפרוש מה-NPT (פרארו, 13 נובמבר 2011).

יצוין, כי גם בעבר נשמעו באיראן קריאות לפרוש מה-NPT בתגובה להחרפת הלחצים והסנקציות כנגדה.

בעקבות השעיית סוריה מהליגה הערבית: חידוש השיח באיראן בנוגע לעתיד המשטר הסורי

החלטת הליגה הערבית להשעות את סוריה מחברותה בארגון הביאה לחידוש השיח באיראן בנוגע להתפתחויות במדינה זו ולעתיד המשטר הסורי. בעוד שעמדתה הרשמית של איראן התומכת במשטר הסורי טרם השתנתה, גוברים הקולות בתקשורת האיראנית המדגישים את חומרת המצב הפנימי בסוריה ומציבים סימן שאלה בנוגע לסיכוייו של המשטר הסורי לצלוח את המשבר בהצלחה.

בראשית השבוע פרסמו חברי ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ הודעת תמיכה בסוריה המהווה, לדבריהם, יסוד מרכזי בהתנגדות למדיניות ארצות-הברית וישראל באיזור. דובר הוועדה, כאט'ים ג'לאלי (Kazem Jalali), הצהיר, כי חברי הוועדה דנו בישיבתם האחרונה בהתפתחויות בסוריה ובהחלטת הליגה הערבית להשעות מחברות בארגון והביעו מחדש את תמיכתם בסוריה כציר ההתנגדות המרכזי באיזור (פארס, 13 נובמבר 2011).

דובר משרד החוץ, ראמין מהמאן-פרסט (Ramin Mehmanparast), הצהיר במסיבת העיתונאים השבועית שלו, כי החלטת הליגה הערבית אינה מסייעת לפתרון המשבר בסוריה ואף מסבכת את המצב עוד יותר. הוא הדגיש, כי איראן מתנגדת להתערבות זרה בענייניהן הפנימיים של מדינות האיזור וכי יש לאפשר לנשיא אסד לממש את תוכנית הרפורמות בארצו (איסנ"א, 14 נובמבר 2011).

במקביל פרסם משרד החוץ האיראני הודעת הבהרה לעיתונות בה נאמר, כי אין בהחלטת הליגה משום השעיה מיידית של סוריה מחברותה בארגון כי אם מתן ארכה לסוריה עד ל-16

בנובמבר לעמוד במחויבויותיה כלפי תוכנית הליגה מראשית נובמבר לפתרון המשבר בסוריה (איס"א, 12 נובמבר 2011).

כמה אמצעי תקשורת שמרנים המשיכו אף הם להביע תמיכה במשטרו של הנשיא אסד. היומון קדס (Qods) מתח ביקורת חריפה על החלטת הליגה הערבית. במאמר פרשנות, שפרסם בראשית השבוע, טען היומון, כי הליגה פעלה על-פי תכתיב מערבי ובניגוד לאמנתה משנת 1945 הקובעת, כי אין לה רשות להתערב בענייניהן הפנימיים של חברותיה. בשנים האחרונות הוכיחה הליגה, לטענת היומון, כי היא מבצעת את מדיניות מעצמות המערב וגם כעת היא מממשת את הלחצים המופעלים על סוריה מצד המערב.

קדס טען, כי החלטת הליגה התקבלה על אף הסכמת המשטר הסורי לתוכנית לפתרון המשבר הפוליטי במדינה הקובעת, כי עליו להוציא את הכוחות הצבאיים מן הערים, לשחרר את האסירים הפוליטיים ולפתוח במשא ומתן עם נציגי האופוזיציה.

החלטת הליגה מוכיחה, כי היא נוהגת בגישה דו-פרצופית ביחס להתפתחויות בעולם הערבי. בעוד שהיא מתעלמת מדיכוי זכויות האדם ומהרג אזרחים בבחריין ובתימן ולא עושה דבר כדי לסייע לעמים המדוכאים בשתי מדינות אלה, היא מכשירה את הקרקע להחרפת הלחץ על סוריה. השעיית סוריה לא תפתור כל בעיה, טען "קדס", ואף עלולה להחריף את המשבר הפנימי, להוביל להתערבות זרה ולהחריף את חילוקי הדעות בין חברות הליגה. מדיניות הליגה הפועלת בהתאם לתכתיב המערב מהווה פגיעה קשה בזהות הארגון וביסודות עליהם הוא מבוסס. מדיניות זו מעוררת כבר כיום התנגדות מצד כמה מדינות ערביות חשובות, ובהן: סודאן, עיראק, אלג'יריה ותימן המטילות ספק ביכולתה של הליגה להבטיח את האינטרסים של חברותיה ולהגן על העמים הערבים. מגמה זו עלולה להוביל בעתיד לפרישת מדינות ערביות מהליגה ואף לפירוק הארגון, נכתב ב"קדס" (קדס, 12 נובמבר 2011).

גם היומון תהראן אמרוז (Tehran Emrooz) תקף בחריפות את החלטת הליגה הערבית וטען, כי זו מעדיפה להתמקד בסוריה, "חץ ההתנגדות האסלאמית" מול ישראל, ולהתעלם מהרג אזרחי בבחריין ותימן. בשעה שאזרחי סוריה מפגינים בהמוניהם בתמיכה בנשיא אסד, עוצמת הליגה את עיניה ומתנהלת באופן המשרת את האינטרסים של "המשטר הציוני". הליגה אינה מסוגלת לזהות את האינטרסים של העמים הערבים, גרס היומון, וקוראת תיגר כנגד אחת המדינות הנמצאות בחזית המאבק נגד הציונים אף על-פי שהנשיא אסד הביע את נכונותו לרפורמות בארצו.

תהראן אמרוז האשים את הליגה, כי היא פועלת בשירות האינטרסים של ארצות-הברית וישראל ומגויסת למערכה, שנועדה להחליש את החזית האסלאמית החזקה ביותר הניצבת בפני ישראל. כמו כן מתח היומון ביקורת על תגובת משרד החוץ האיראני להחלטת הליגה בנוגע להשעיית סוריה. היה ניתן לצפות, שמשרד החוץ יגנה את ההחלטה לנוכח השלכותיה על חזית ההתנגדות

לישראל ועל האינטרסים של העולם האסלאמי, אך משרד החוץ העדיף להימנע באופן תמוה מנקיטת עמדה חד-משמעית, נכתב בעיתון (תהראן אמרוז, 14 נובמבר 2011).

חלק מאמצעי התקשורת המזוהים עם הזרם השמרני הפרגמטי ועם המחנה הרפורמיסטי דיווחו, לעומת זאת, בהרחבה על המשך המהומות בסוריה והעריכו, כי המצב הפנימי בסוריה הולך ומחריף. האתר עצר-י איראן (Asr-e Iran) טען, כי החלטת הליגה מכשירה את הקרקע להכרה באופוזיציה הסורית, כיוון שנציגיה זומנו בהתאם להחלטה זו ליטול חלק בדיוני הליגה בנוגע לעתיד המשטר בסוריה. ההחלטה מהווה המשך להחלטות שהתקבלו על-ידי הממשלה הזמנית בלוב וממשלת תוניסיה להשעות את יחסיהן עם סוריה ולהכיר בנציגי האופוזיציה הסורית. האתר הגדיר את השעיית סוריה מהליגה כמכה הדיפלומטית החמורה ביותר, שספגה סוריה בחודשים האחרונים, וכביטוי לכוונת הליגה לנוע באופן הדרגתי לקראת הכרה במועצת מתנגדי המשטר הסורי (עצר-י איראן, 13 נובמבר 2011).

גם היומון הרפורמיסטי שרק (Shargh) העריך, כי החלטת הליגה מחריפה עוד יותר את המצב הפנימי בסוריה ואת מעמדה בזירה הבינלאומית. במאמר פרשנות שפרסם היומון נכתב, כי המשבר בסוריה נכנס כעת לשלב חדש שבו הצבא הסורי ניצב בפני עריקות גוברות, ההפגנות של מתנגדי המשטר מתרחבות, האופוזיציה הסורית הפועלת בחו"ל מלכדת את שורותיה ומצבה הכלכלי של סוריה מחריף. התפתחויות אלה מובילות, להערכת היומון, להחלשת משטרו של אסד (שרק, 14 נובמבר 2011).

איראן מכחישה כל קשר בין הפיצוץ בבסיס משמרות המהפכה לתוכנית ההתחמשות הצבאית

גורמים רשמיים באיראן הכחישו בראשית השבוע את הדיווחים, שהתפרסמו בתקשורת המערבית וקישרו בין הפיצוץ, שארע בשבת שעברה (12 נובמבר) בבסיס משמרות המהפכה, לתוכנית ההתחמשות הצבאית האיראנית.

בפיצוץ, שהתרחש בכפר בידגנה (Bidganeh) השוכן ליד העיר מלארד (Malard) במרחק של כ-45 ק"מ ממערבית לטהראן, נהרגו 17 בני-אדם ולמעלה מ-20 נפצעו. הדי הפיצוץ הורגשו היטב גם בעיר טהראן. בין ההרוגים באירוע גם בכיר במשמרות המהפכה, תא"ל חסן תהראני-מקדם (Hassan Tehrani-Moqaddam), ששימש כמפקד ארגון "הג'האד לאספקה עצמית" של משמרות המהפכה המעורב בהתחמשות הארגון. בהודעה רשמית שפורסמה מטעם משמרות המהפכה נאמר, כי הקצין הבכיר שנהרג היה אבי מערך הארטילריה והטילים של משמרות המהפכה ומילא תפקיד מרכזי בפיתוחו (פארס, 13 נובמבר 2011).

דובר משמרות המהפכה, רזא שריף (Reza Sharif), מסר, כי הפיצוץ התרחש במחסן תחמושת בבסיס משמרות המהפכה כתוצאה מתאונה שארעה במהלך העברת תחמושת. הוא דחה דיווחים, שהתפרסמו בתקשורת המערבית, לפיהם הפיצוץ קשור לניסויים גרעיניים שקיימה כביכול איראן בבסיס (פארס, 13 נובמבר). גם סגן יו"ר ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ, אסמאעיל כות'רי (Esmail Kowsari), הכחיש דיווחים לפיהם הפיצוץ ארע כתוצאה מחבלה מכוונת (ח'בר אונליין, 12 נובמבר). יו"ר ועדת המג'לס לביטחון לאומי, עלאא' אל-דין ברוג'רדי (Alaeddin Boroujerdi), טען בראיון לסוכנות הידיעות פארס, כי הפיצוץ ארע כתוצאה מתאונה, שתמיד עלולה להתרחש בבסיס צבאי העוסק בהעברת תחמושת. הוא מסר, כי ועדת המג'לס תדון בפיצוץ בדיון מיוחד בהשתתפות בכירים במשמרות המהפכה (פארס, 13 נובמבר 2011).

בהתייחס לדיווחים, שהושמעו בימים האחרונים בתקשורת המערבית בנוגע למעורבותו כביכול של המוסד בפיצוץ, טענו כלי תקשורת איראנים, כי ישראל מנסה לנצל את הפיצוץ, שהתרחש כתוצאה מתאונה, לצרכי הסברה ולהוכחת יכולותיה המבצעיות כביכול באיראן (מהר, 14 נובמבר; תאבנאכ, 15 נובמבר 2011).

האתר רוז אונליין (Rooz On-line), הפועל מאירופה ומזוהה עם האופוזיציה הרפורמיסטית, דיווח בראשית השבוע, כי הבסיס בו ארע הפיצוץ שימש לאחסון טילי קרקע-קרקע ארוכי טווח מסוג "שהאב-3". האתר דיווח מפי חייל לשעבר, ששירת בבסיס, כי מדובר בבסיס השייך לחיל האוויר של משמרות המהפכה. החייל ציין, כי הסיכוי לחבלה בבסיס הוא קלוש בשל רמת האבטחה הגבוהה הנשמרת בו (רוז אונליין, 13 נובמבר 2011).

היומון השמרני סיאסת-י רוז (Siyasat-e Rooz) מתח ביקורת על אמצעי התקשורת הזרים, שניסו לקשר את הפיצוץ לעניין ביטחוני רגיש ולדוח מזכ"ל הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית על מנת להסיט את דעת הקהל נגד איראן. בהתייחס לטענות התקשורת המערבית, לפיהן כוחות הביטחון האיראנים מנעו מאזרחים להגיע לאזור הפיצוץ, כתב סיאסת-י רוז, כי גם אם פיצוץ כזה היה מתרחש במדינה אירופאית, היו השלטונות מונעים מאזרחים להגיע לאזור (סיאסת-י רוז, 13 נובמבר 2011).

בשעות שלאחר הפיצוץ בבסיס התפרסמו בתקשורת האיראנית דיווחים סותרים בנוגע לנסיבות האירוע ולמספר הנפגעים. בתחילה דווח על פיצוץ במתקני הנפט והגז הטבעי הנמצאים באזור הפיצוץ, אך דיווח זה הוכחש תוך זמן קצר על-ידי חברת הנפט הלאומית. בשעות אחר הצהריים מסר דובר משמרות המהפכה, כי בפיצוץ נהרגו 27 בני-אדם, אך כעבור זמן קצר הוא פרסם הודעת תיקון והתנצלות בה נאמר, כי מספר ההרוגים הוא 17. כוחות הביטחון מנעו לאחר הפיצוץ כניסת עיתונאים לאזור. גם כניסת אמבולנסים, שנשלחו מבתי חולים באזור למקום הפיצוץ, נמנעה, וחילוץ הנפגעים נעשה על-ידי שירותי הצלה הצבאיים בסיוע מסוקים (אעתמאד, 13 נובמבר 2011).

לנוכח הדיווחים הסותרים והמבולבלים לאחר הפיצוץ מתחו כמה אמצעי תקשורת ביקורת על התנהלותם הלקויה של הרשויות במהלך האירוע. היומון תהראן אמרוז (Tehran Emrooz) טען במאמר מערכת, כי הימנעות הרשויות מהעברת דיווחים רשמיים בשעות הראשונות שלאחר הפיצוץ גרמה לכך, שאמצעי התקשורת הזרים ניצלו את המצב להפצת שמועות ודיווחים שקריים. הגורם הרשמי היחיד, שפרסם הודעה רשמית זמן קצר יחסית לאחר הפיצוץ, היה משמרות המהפכה. הודעה זו, שהכחישה את הדיווחים השקריים שהתפרסמו בכלי התקשורת הזרים, מנעה נזק גדול אף יותר ומהווה, לטענת תהראן אמרוז, דוגמה לאופן שבו גופי הממשלה צריכים לנהוג בהתמודדות עם התקשורת ודעת הקהל במסגרת "המלחמה הרכה", שמנהלים אויביה של איראן כנגדה (תהראן אמרוז, 13 נובמבר 2011).

גם האתר עצר-י איראן (Asr-e Iran) מתח ביקורת על התנהלות הרשויות ואמצעי התקשורת הממלכתיים במהלך האירוע. הפיצוץ חשף, לטענת האתר, את חולשותיו המשמעותיות של מערך ההסברה האיראני, במיוחד במצבי חירום. האתר הלין על כך, שבמשך שעות ארוכות לא ידעו האזרחים את הסיבה לפיצוץ הגדול. הרשויות לא פרסמו כל הודעה רשמית והעדכון הראשון בנושא התפרסם מטעם אחד מחברי המג'לס, שהעביר דיווח לסוכנות הידיעות של המג'לס.

האתר מתח ביקורת חריפה גם על התנהלות רשות השידור, שלא שלחה כתבים למקום האירוע זמן קצר לאחר הפיצוץ. הטלוויזיה האיראנית לא דיווחה כלל על הפיצוץ במשך שעות לאחר הפיצוץ וגם אז התפרסם הדיווח ללא הבלטה מיוחדת "כאילו היה זה דיווח על הגשם הראשון של הסתיו". אזרחי טהראן, שפתחו את מקלטי הטלוויזיה שלהם על מנת לצפות בדיווחים בעניין הפיצוץ העז שהרגישו וקולות האמבולנסים ששמעו נאלצו לצפות בתוכניות טבע ופנו, לפיכך, לאמצעי התקשורת הזרים.

האתר הלין גם על החלטת סוכנויות הידיעות הרשמיות להימנע מפרסום תמונות ממקום האירוע. התמונה הראשונה שהתפרסמה בכלי התקשורת האיראנים ממקום הפיצוץ הייתה תמונה של סוכנות הידיעות הבינלאומית אסושיאייטד פרס (AP), כאילו מדובר באירוע שהתרחש בוירג'יניה שבארצות-הברית ולא במערב טהראן, נכתב ב"עצר-י איראן". האירוע שב ומחיש, לטענת האתר, את המגבלות המוטלות על עיתונאים וצלמים איראנים בביצוע עבודתם. כאשר צלם איראני נעצר בשעה שהוא מצלם תמונות מ"חגיגות האש" לפני ראש השנה האיראני (הנורוז), אין פלא, שאמצעי התקשורת חוששים לפרסם תמונות של בסיס צבאי. דווקא בתנאים בלתי רגילים, כאשר הציבור נזקק יותר מתמיד למידע, מתפקדת התקשורת האיראנית באופן בלתי-מספק וגוזרת על עצמה צנזורה מוגזמת, נכתב באתר (עצר-י איראן, 13 נובמבר 2011).

לביקורת כלפי התנהלות הרשויות במהלך האירוע הצטרף גם האתר ג'רס (Jaras) המזוהה עם האופוזיציה הרפורמיסטית. האתר דיווח, כי משמרות המהפכה מנעו חשיפת מידע בנוגע לסיבות שגרמו לפיצוץ ולשמות הקצינים שנהרגו באירוע. עוד נטען באתר, כי לאחר הפיצוץ מנעו כוחות הביטחון מצוותי חילוץ להיכנס לאזור הפיצוץ. הפיצוץ חשף, לטענת האתר, חוסר תיאום בין

הרשויות בניהול האירוע וכן את הרגישות הגוברת בקרב הציבור בנוגע לאפשרות לפרוץ מלחמה (ג'רס, 13 נובמבר 2011).

על אף מאבק השלטונות נגד צלחות לוויין: נמשכת העליה בצפייה בשידורי לוויין מחו"ל בקרב אזרחי איראן

היומון הרפורמיסטי שרק (Shargh) דיווח השבוע, כי קרוב ל-50 אחוזים מאזרחי איראן צופים בתחנות טלוויזיה המשודרות מחו"ל ונקלטות באיראן באמצעות צלחות לוויין. נתון זה נמסר לאחרונה על-ידי מגיד רג'בי-מעמאר (Majid Rajabi Me'mar), מנהל ערוץ הטלוויזיה ג'אם-י ג'ם (Jame Jam) של רשות השידור האיראנית במהלך כנס שעסק באתגרים הניצבים בפני הטלוויזיה האיראנית.

על-פי הדיווח, שהתפרסם בשרק, מגמת העלייה במספר הצופים האיראנים בשידורי תחנות הטלוויזיה הזרות בלוויין נמשכת בשנים האחרונות על אף המאבק, שמנהלים השלטונות החל משנות התשעים כנגד השימוש בצלחות לוויין. מגמה זו הואצה אף יותר בשלוש השנים האחרונות בעקבות השקתם של ערוצים זרים לוויינים חדשים המשדרים בשפה הפרסית, כגון: ערוץ הטלוויזיה בפרסית של רשת ה-MBC וערוץ הטלוויזיה בפרסית של ה-BBC. סקר דעת קהל, שערכה רשות השידור האיראנית בשנה שעברה, מצביע על עליה של כ-10 אחוזים בצפייה בשידורי לוויין בקרב אזרחי טהראן לעומת השנה שקדמה לה.

שרק ציין, כי הניסיונות החוזרים ונשנים מצד השלטונות להיאבק בשידורי הלוויין באמצעות הצגתם כמשחיתים, בלתי-מוסריים ומעודדי התמכרות וגירושין, אינם מסייעים לבלימת התופעה, כיוון שרשות השידור אינה מציבה חלופות ראויות ומעניינות לצפייה. בכירה עוסקים בניסיונות לפגוע במתחריהם במקום להשקיע מאמצים בשיפור איכות התוכניות המשודרות בטלוויזיה האיראנית (שרק, 13 נובמבר 2011).

בשנה האחרונה נמשכה המערכה המנוהלת על-ידי השלטונות מזה שנים כנגד השימוש בצלחות לוויין. בחודש מאי האחרון פתחו כוחות ביטחון הפנים בטהראן במבצע נוסף לאיסוף צלחות לוויין מבתי האזרחים במהלכו נאספו אלפי צלחות וציד לוויני רב. במקביל גוברים הקולות הקוראים לבחון מחדש את מדיניות השלטונות ביחס לשימוש בצלחות לוויין בטענה, כי היא אינה יעילה ורק גורמת למורת רוח בקרב האזרחים.

הנשיא מרחיב פעילות תומכיו באינטרנט ומשיק רשת חברתית חדשה עבור צעירים

הנשיא אחמדינז'אד הודיע השבוע על השקת רשת חברתית חדשה המיועדת לצעירים בשם: "מבשרי השלום והצדק" (מנאדיאן-י צ'ל ועדאלת, monadiyan-e solh va edalat).

במהלך כנס של צעירים, שנערך השבוע בטהראן בהשתתפות הנשיא, הודיע אחמדינז'אד, כי הרשת החדשה נועדה להנחיל את תפיסות השלום, הידידות והשתתפות צעירים בעניינים החברתיים וליצור תשתית דינאמית ושקופה להשתתפות צעירים בזירה החברתית ולמימוש ערכי הצעירים בתחומי השלום והידידות בעולם (פארס, 14 נובמבר 2011).

מתוך האתר הלבנוני: www.nowlebanon.com, 14 נובמבר 2011

ביולי 2010 הושקה באיראן על-ידי תומכי המנהיג העליון, עלי ח'אמנהאי, רשת חברתית בשם: "ולאית-מדראן" (<http://velayatmadaran.ir>), שאינה פעילה נכון להיום. מקימי הרשת הצהירו עם הקמתה, כי היא נועדה לספק מענה הולם ל"מלחמה הרכה" המנוהלת ברשת מצד אויבי הרפובליקה האסלאמית, ליצור סביבה ידידותית ברשת עבור תומכי המנהיג לצורך שיחה והחלפת רעיונות ולטפח תרבות, שתשפר את היכרותם של תומכי המנהיג עם שיטות המאבק המתנהל ברשת מצד אויבי איראן והדרכים להביסם.

תמונות השבוע: שרשרת אנושית סביב המתקן להמרת אורניום באצפהאן (UCF) בתגובה לדוח סבא"א ולאיומים נגד איראן

Photo:Hamid Reza Niko maram

FARS NEWS AGENCY

Photo:Hamid Reza Niko maram

FARS NEWS AGENCY

Photo:Hamid Reza Niko maram

FARS NEWS AGENCY

Photo:Hamid Reza Niko maram

FARS NEWS AGENCY

Photo:Hamid Reza Niko maram

FARS NEWS AGENCY

Photo:Hamid Reza Niko maram

FARS NEWS AGENCY

Photo:Hamid Reza Niko maram

FARS NEWS AGENCY

Photo:Hamid Reza Niko maram

FARS NEWS AGENCY